Samling af Afgørelser

RETTENS DOM (Første Afdeling)

10. april 2013 *

»Støtte til finansiering af et projekt vedrørende miljøvenlig turisme — tilbagebetaling af modtagne beløb — afgørelse truffet efter Rettens annullation af den tidligere afgørelse om ophævelse af støtten — udligningsrenter — morarenter — beregning«

I sag T-671/11,

IPK International – World Tourism Marketing Consultants GmbH, München (Tyskland), ved advokat C. Pitschas,

sagsøger,

mod

Europa-Kommissionen ved F. Dintilhac, G. Wilms og G. Zavvos, som befuldmægtigede,

sagsøgt,

angående en påstand om delvis annullation af Kommissionens afgørelse af 14. oktober 2011 (ENTR/R1/HHO/lsa – entr.r.1(2011)1183091) om at betale et samlet beløb på i alt 720 579,90 EUR, inklusive 158 618,27 EUR i renter, til sagsøgeren,

har

RETTEN (Første Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, J. Azizi (refererende dommer), og dommerne S. Soldevila Fragoso og S. Frimodt Nielsen,

justitssekretær: fuldmægtig K. Andová,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 28. november 2012,

afsagt følgende

* Processprog: tysk.

Dom

Sagens baggrund

1 Dette søgsmål er én af en række sager mellem de samme parter, der siden 1994 har resulteret i anlæggelse af flere sager for Retten og Domstolen.

2 Den sidste af disse tvister blev endeligt afgjort ved Rettens dom af 15. april 2011, IPK International mod Kommissionen (sag T-297/05, Sml. II, s. 1859, herefter »dommen af 15. april 2011«), der har fået retskraft, hvorved Retten annullerede Kommissionens beslutning af 13. maj 2005 (ENTR/01/Audit/RVDZ/ss D(2005) 11382) om annullation af Kommissionens beslutning af 4. august 1992 (003977/XXIII/A3 – S92/DG/ENV8/LD/kz) om tildeling af finansiel støtte til sagsøgeren, IPK International – World Tourism Marketing Consultants GmbH (herefter »IPK«) på 530 000 ECU i forbindelse med Ecodata-projektet (herefter »beslutningen af 13. maj 2005«). I denne dom fastslog Retten i det væsentlige, at Europa-Kommissionen med rette havde konstateret, at de uregelmæssigheder, som IPK havde begået, i princippet begrundede en ophævelse af den finansielle støtte (præmis 128-145), men at denne beslutning ikke desto mindre skulle annulleres på grund af den manglende overholdelse af den gældende forældelsesfrist (præmis 147-166).

3 Ved skrivelse af 27. juli 2011 anmodede IPK Kommissionens Generaldirektorat (GD) for »Erhvervspolitik« om at overføre et beløb på i alt 911 987,86 EUR. Dette beløb var opdelt i tre trancher, nemlig en første tranche på 212 000 EUR, der ikke blev overført til IPK, dvs. 40% af den finansielle støtte, der blev ydet til IPK i 1992, en anden tranche på 318 000 EUR, der i mellemtiden blev tilbagebetalt af IPK, inden Retten afsagde dommen af 15. april 2011, nævnt ovenfor i præmis 2, dvs. 60% af denne finansielle støtte, og en tredje tranche på 31 961,63 EUR, svarende til de morarenter, som IPK havde betalt til Kommissionen sammen med tilbagebetalingen af den anden tranche. I denne skrivelse fremsatte IPK krav om betaling af morarenter for et beløb på 252 394,36 EUR fra den 1. januar 1994 for så vidt angår den første tranche, og 97 631,87 EUR fra den 18. maj 2007 for den anden tranche, idet beregningen heraf blev vedlagt som et bilag til denne skrivelse. Endelig gav IPK Kommissionen en frist indtil den 26. august 2011 til at foretage betalingen.

4 Ved e-mail af 26. august 2011 tilsendte IPK Kommissionen en påmindelse om sit betalingskrav.

5 Ved skrivelse af 2. september 2011 oplyste Kommissionen IPK, at den foretog en dybtgående undersøgelse af sagens akter, og at den påtænkte at opfylde sine forpligtelser i henhold til dommen af 15. april 2011, nævnt ovenfor i præmis 2. Kommissionen oplyste ligeledes, at den administrative procedure med henblik på at opfylde eventuelle forpligtelser i forbindelse hermed kunne tage lang tid.

6 Ved skrivelse af 4. september 2011 gav IPK navnlig udtryk for sin manglende forståelse for forsinkelsen på grund af Kommissionens undersøgelse af dommen af 15. april 2011, nævnt ovenfor i præmis 2, og gav Kommissionen en frist til den 16. september 2011 til at orientere dem om sagens videre gang.

7 Ved telefonsamtale af 14. september 2011 orienterede en af Kommissionens ansatte IPK's advokat om, at Kommissionen ville overføre og tilbagebetale hele den finansielle støtte og morarenter med 31 961,63 EUR. Kommissionen havde dog endnu ikke besluttet, om og i hvilket omfang der ligeledes skulle betales renter af disse beløb.

8 Den 11. oktober 2011 under endnu en telefonsamtale med IPK's advokat oplyste Kommissionen uformelt IPK, at den havde truffet afgørelse om at overføre i alt 530 000 EUR for den finansielle støtte og 31 961,63 EUR for de morarenter, som IPK havde betalt. Kommissionen havde i øvrigt besluttet at betale renter med i alt 158 000 EUR. IPK ville således modtage et beløb på i alt 720 000 EUR inden for en måned.

9 Den 14. oktober 2011 vedtog og meddelte Kommissionen IPK sin afgørelse med referencen ENTR/R1/HHO/lsa – entre.r.l(2011)1183091 (herefter »den anfægtede afgørelse«).

10 I den anfægtede afgørelse anførte Kommissionen dels det samlede beløb, inklusive renter, der skulle betales til IPK, nemlig 720 579,90 EUR, dels beløbet for de udligningsrenter, som den havde besluttet at betale, nemlig 158 618,27 EUR, beregnet i henhold til Den Europæiske Centralbanks (ECB) og Det Europæiske Monetære Instituts (EMI), forløberen for ECB, rentesats for de vigtigste refinansieringstransaktioner. Kommissionen anførte endvidere, at den havde beregnet renterne for beløbene 318 000 EUR og 31 961,63 EUR fra den 18. maj 2007 og for beløbet 212 000 EUR fra den 1. januar 1994, og indtil den 31. oktober 2011.

11 Ved skrivelse af 17. oktober 2011 bestred IPK den anfægtede afgørelses lovlighed, navnlig med henvisning til artikel 296 TEUF, og forlangte inden den 31. oktober 2011 at få oplyst det retlige grundlag for denne afgørelse, en begrundelse for kvalificeringen af renterne som »udligningsrenter« og ikke »morarenter«, den præcise rentesats, der var blevet anvendt for hver af de trancher, som var blevet overført, og begrundelsen for, at ECB's og EMI's rentesats for de vigtigste refinansieringstransaktioner ikke var blevet forhøjet med 3,5 point.

12 Ved skrivelse af 25. oktober 2011 præciserede Kommissionen, at den anfægtede afgørelse var truffet i henhold til artikel 266 TEUF. Den gjorde endvidere gældende, at den ikke var forpligtet til at betale morarenter, eftersom »finansforordningen af 1977«, der finder anvendelse på den pågældende støtte, som ændret ved Rådets forordning (Euratom, EKSF, EØF) nr. 610/90 af 13. marts 1990 om ændring af finansforordningen af 21. december 1977 vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget (EFT L 70, s. 1), ikke fastsatte regler om betaling af renter til støttemodtagere. Ligeledes trådte Kommissionens forordning (Euratom, EKSF, EF) nr. 3418/93 af 9. december 1993 om gennemførelsesbestemmelser til visse bestemmelser i finansforordningen af 21. december 1977 (EFT L 315, s. 1) først i kraft efter undertegnelsen af kontrakten om finansiel støtte, og denne forordnings artikel 94, stk. 1, finder under alle omstændigheder kun anvendelse på betalingskrav, der er udstedt af Kommissionen og ikke omvendt (jf. ligeliges afsnit XIV og artikel 92 i samme forordning). Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 af 25. juni 2002 om finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget (EFT L 248, s. 1) samt Kommissionens forordning (EF, Euratom) nr. 2342/2002 af 23. december 2002 om gennemførelsesbestemmelser til forordning nr. 1605/2002 (EFT L 357, s. 1) finder i øvrigt ikke anvendelse på kontrakter undertegnet før deres ikrafttræden, dvs. den 1. januar 2003. Det fremgår ikke desto mindre klart af retspraksis, at Kommissionen har en forpligtelse til at betale udligningsrenter i overensstemmelse med en dom om annullation. Kommissionen besluttede således at betale renter i henhold til ECB's og EMI's rentesats for hver tranche af det totale beløb, der skulle betales, i henhold til den beregning, der fremgik af tabellen i bilaget til skrivelsen. I denne tabel beregnede Kommissionen renten for hver tranche af det skyldige beløb, nævnt ovenfor i præmis 3, og under iagttagelse af ECB's rentesats for de vigtigste refinansieringstransaktioner, og det indtil den 13. juli 2011. Kommissionen fastslog i denne henseende, at i mangel af regler, der foreskriver anvendelsen af morarenter, skal rentesatsen ikke forhøjes med 3,5 point. Endelig anførte Kommissionen, at den ville suspendere betalingen, indtil IPK besvarede dens skrivelse.

13 Ved skrivelse af 3. november 2011 meddelte IPK Kommissionen, at det var selskabets opfattelse, at den begrundelse, som sidstnævnte havde givet, var tilstrækkelig til at opfylde betingelserne i artikel 296 TEUF, og opfordrede Kommissionen til at »foretage betalingen til [det]«.

14 Ved skrivelse af 18. november 2011 bekræftede Kommissionen dels modtagelsen af IPK's skrivelse af 3. november 2011, hvori IPK accepterede Kommissionens forklaringer og anmodede den om at betale beløbet på i alt 720 579,90 EUR, dels oplyste den, at betalingen var blevet godkendt den 16. november 2011. Endelig oplyste Kommissionen, at al gæld til IPK i forbindelse med dommen af 15. april 2011, nævnt ovenfor i præmis 2, ifølge den var endeligt og uigenkaldeligt afsluttet som følge af denne betaling.

15 Den 22. november 2011 blev et beløb på 720 579,90 EUR krediteret IPK's konto i Stadtsparkasse München.

16 Ved skrivelse af 30. november 2011 svarede IPK på Kommissionens skrivelse af 18. november 2001. Selskabet fremhævede for det første, at dets skrivelse af 3. november 2011 ikke skulle forstås som en accept af indholdet af Kommissionens begrundelse, men at det begrænsede sig til at udtale, at denne begrundelse var tilstrækkelig til at opfylde betingelserne i artikel 296 TEUF. IPK anførte derefter, at begrundelsen i skrivelsen af 25. oktober 2011 var behæftet med retlige fejl. Ifølge IPK var beregningen af renter i skrivelsen ikke i overensstemmelse med den faste retspraksis, som Kommissionen havde henvist til, hvorefter ECB's rentesatser for de vigtigste refinansieringstransaktioner skulle forhøjes med 2 point. IPK anmodede således Kommissionen om at revidere dens beregningsmetode og forhøje de rentesatser, som den havde anvendt, med 2 point, inden den 9. december 2011, idet IPK ellers ville anlægge søgsmål om annullation af den anfægtede afgørelse.

17 Kommissionen svarede ikke IPK inden for den angivne frist.

Retsforhandlinger og parternes påstande

18 Ved stævning registreret på Rettens Justitskontor den 22. december 2011 anlagde IPK denne sag.

19 Da et medlem af denne afdeling har forfald, har Rettens præsident i overensstemmelse med artikel 32, stk. 3, i Rettens procesreglement udpeget en anden dommer, for at afdelingen kan være beslutningsdygtig.

20 Den 16. april 2012 besluttede Retten i henhold til procesreglementets artikel 47, stk. 1, at afvise yderligere udveksling af processkrifter.

21 Ved særskilt dokument registreret på Rettens Justitskontor den 30. april 2012 fremsatte IPK under henvisning til Kommissionens argumentation begæring om at måtte give supplerende oplysninger vedrørende udligningsrenter og morarenter. Ved skrivelse af 8. maj 2012 meddelte Retten IPK sin beslutning om at give tilladelse til indgivelse af en replik begrænset til de nævnte punkter. IPK indgav denne replik den 13. juni 2012. Kommissionen indgav duplik den 24. juli 2012.

22 IPK har nedlagt følgende påstande:

— Den anfægtede afgørelse annulleres, for så vidt som IPK kun tildeles renter for et beløb på 158 618,27 EUR.

— Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

23 Kommissionen har nedlagt følgende påstande:

— Frifindelse.

— IPK tilpligtes at betale sagens omkostninger.

24 På grundlag af den refererende dommers rapport har Retten (Første Afdeling) besluttet at indlede den mundtlige forhandling.

25 Parterne afgav mundtlige indlæg og besvarede mundtlige spørgsmål fra Retten under retsmødet den 28. november 2012.

Retlige bemærkninger

26 Til støtte for sin påstand om delvis annullation af den anfægtede afgørelse har IPK kun gjort et enkelt anbringende gældende om tilsidesættelse af artikel 266 TEUF, idet Kommissionen har foretaget en urigtig beregning af de skyldige renter.

27 IPK har gjort gældende, at Kommissionen i den anfægtede afgørelse har anerkendt dens forpligtelse til at betale selskabet, alle trancher inkluderet, et beløb på 561 961,63 EUR som følge af dommen af 15. april 2011, nævnt ovenfor i præmis 2. Selskabet har ligeledes anerkendt at være forpligtet til at betale renter fra den 1. januar 1994 for den første tranche for et beløb på 212 000 EUR og fra den 18. maj 2007 for trancherne på henholdsvis 318 000 EUR og 31 961,63 EUR. Ifølge IPK er disse forpligtelser til betaling, som hviler på Kommissionen, ikke genstand for denne sag, således at den anfægtede afgørelse er blevet endelig i denne henseende. Kommissionen har dog under tilsidesættelse af artikel 266 TEUF beregnet renterne for hver af de tre trancher urigtigt, dels ved ikke at forhøje ECB's og EMI's rentesatser for de vigtigste refinansieringstransaktioner med 2 point, dels ved at foretage en åbenbart urigtig beregning af de morarenter, der er påløbet siden afsigelsen af dommen af 15. april 2011, nævnt ovenfor i præmis 2.

28 Kommissionen har gjort gældende, at det anbringende, som IPK har gjort gældende, skal forkastes.

29 Kommissionen har anført, at betaling af udligningsrenter ikke har til formål at erstatte tab, der er opstået som følge af inflationssatsen i perioden fra tabets opståen indtil dommens afsigelse. ECB's rentesatser for de vigtigste refinansieringstransaktioner finder anvendelse med henblik på en ensartet beregning i hele Den Europæiske Union af renter med det formål at kompensere den gennemsnitlige monetære erosion i medlemsstaterne, eftersom inflationssatsen varierer fra en medlemsstat til en anden. I sin dom af 8. november 2011, Idromacchine m.fl. mod Kommissionen (sag T-88/09, Sml. II, s. 7833), anvendte Retten således en klar sondring mellem en rentesats, der blev anvendt i forhold til selskabets hjemsted, i dette tilfælde Italien.

30 IPK derimod er etableret i Tyskland, hvor den gennemsnitlige monetære erosion er mindre end rentesatsen for de vigtigste refinansieringstransaktioner. I løbet af perioden 1994-2010 har denne sats undertiden været klart højere end inflationssatsen i Tyskland. Ifølge Kommissionen har den gennemsnitlige inflationssats i Tyskland i denne periode været 1,6%, hvorimod rentesatsen for de vigtigste refinansieringstransaktioner i gennemsnit var på ca. 3,3%. Den har heraf udledt, at selv om anvendelsen af rentesatsen for de vigtigste refinansieringstransaktioner allerede gav IPK en betragtelig fordel, som måtte accepteres, henset til nødvendigheden af at anvende en ensartet rentesats, ville den betyde, at IPK ville blive kompenseret mere end to gange inflationen. En forhøjelse af rentesatsen for de vigtigste refinansieringstransaktioner med 2 point ville desuden betyde, at IPK i gennemsnit ville blive kompenseret mere end tre gange inflationen (5,3% mod 1,6%) uden noget retligt grundlag. Den økonomiske situation i Tyskland er i øvrigt meget forskellig fra situationen i Italien, hvor inflationssatsen i perioder fra 1995 til 1996 og fra 2002 til 2005 har været højere end rentesatsen for de vigtigste refinansieringstransaktioner.

31 Retspraksis fastsætter dog kun kompensation for inflationen og ikke en kompensation, der begrunder en forhøjelse af rentesatsen for de vigtigste refinansieringstransaktioner eller mulighed for, at sagsøgeren opnår en økonomisk fordel af en annullation af en retsakt. Dette ville dog være tilfældet, såfremt IPK fik tildelt en højere rentesats end satsen for de vigtigste refinansieringstransaktioner. En sådan ugrundet berigelse ville ifølge Kommissionen være desto mere uberettiget i betragtning af, at IPK er en kreditor i ond tro, hvilket ville være i strid med almindelige rimelighedsbetragtninger. I dommen af 15. april 2011, nævnt ovenfor i præmis 2, konstaterede Retten, at IPK havde en hemmelig forståelse med en tjenestemand i Kommissionen for at opnå eller bibeholde den omtvistede finansielle støtte (præmis 126, 144 og 145), at selskabet på uretmæssig måde havde fået fortrolige oplysninger (præmis 130), havde afgivet urigtige oplysninger og efterfølgende havde forsøgt at skjule de rigtige omstændigheder, der lå til grund for dets anmodning om finansiel støtte (præmis 134).

32 Kommissionen har ligeledes bestridt at skulle betale morarenter. I denne sag har Kommissionen hverken udvist en ansvarspådragende adfærd eller er blevet dømt til at betale renters rente. Retten konstaterede derimod, at IPK i flere tilfælde havde udvist en culpøs adfærd, i visse tilfælde af længere varighed, således at pålæggelsen af renters rente ikke var berettiget. Det ville tillige være i strid med princippet om forsvarlig økonomisk forvaltning i henhold til artikel 310, stk. 5, TEUF at kompensere culpøs adfærd ved anvendelse af sådan en metode, som således ville være uden retsgrundlag i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 310, stk. 3, TEUF.

33 Retten har indledningsvis konstateret, at Kommissionen i den anfægtede afgørelse har erkendt at skylde IPK et hovedbeløb på 561 961,63 EUR, hvilket den bekræftede under retsmødet som svar på et mundtligt spørgsmål fra Retten, og dette blev tilført retsbogen. Kommissionen erkendte i øvrigt under retsmødet at skylde IPK et beløb på 158 618,27 EUR som udligningsrenter, dvs. i alt 720 579,90 EUR. Kommissionen har under retsmødet i øvrigt ikke bestridt renternes accessoriske karakter i forhold til hovedkravet.

34 Under disse omstændigheder kan Kommissionens argumentation i det væsentlige om, dels at IPK er en kreditor i ond tro, dels at Retten i dommen af 15. april 2011, nævnt ovenfor i præmis 2, konstaterede, at IPK havde udvist culpøs adfærd, hverken ændre på hovedkravets eksistens eller på den omstændighed, at Kommissionen for så vidt skal betale renter, der skal beregnes i henhold til gældende regler. Denne argumentation skal derfor forkastes som uvirksom, selv såfremt den har til formål at henvise til reglen nemo auditur propriam turpitudinem suam allegans, hvorefter ingen kan påberåbe sig sin egen culpøse adfærd for at opnå en fordel over for en anden, hvilket Kommissionen i øvrigt har afvist under retsmødet som svar på et mundtligt spørgsmål fra Retten. Det bemærkes ikke desto mindre i denne henseende, at Kommissionens tilgang i denne sag følger af en urigtig fortolkning af rækkevidden af dommen af 15. april 2011, nævnt ovenfor i præmis 2, hvoraf der ikke følger nogen forpligtelse for den til at tilbagebetale den pågældende finansielle støtte til IPK. I nævnte dom stadfæstede Retten de konstateringer om de faktiske omstændigheder, der blev foretaget i beslutningen af 13. maj 2005 vedrørende de uregelmæssigheder, som IPK havde begået, der i princippet kunne begrunde en annullation af den pågældende finansielle støtte (præmis 128-145), og begrænsede sig til at annullere denne beslutning på grund af Kommissionens manglende overholdelse af den gældende forældelsesfrist (præmis 147-166). Det følger i øvrigt heraf, at den anfægtede beslutning udgør det eneste retsgrundlag for det pågældende hovedkrav.

35 For så vidt angår første led af det eneste anbringende, som IPK har påberåbt sig, dvs. den påståede urigtige beregning af udligningsrenterne, bemærkes, at det er IPK's opfattelse, at disse renter burde have været forhøjet med 2 point i forhold til ECB's rentesats for de vigtigste refinansieringstransaktioner. Det er ubestridt, at Kommissionen har beregnet renterne udelukkende under hensyntagen til ECB's rentesats for de vigtigste refinansieringstransaktioner uden forhøjelse med 2 point og det frem til den 31. oktober 2011, som anført i den anfægtede afgørelse.

36 Som anført i præmis 33 ovenfor, har Kommissionen ikke bestridt sin forpligtelse til at betale IPK udligningsrenter i henhold til gældende regler. I denne henseende følger det af fast retspraksis, at uanset deres præcise benævnelse skal disse renter altid beregnes på grundlag af ECB's rentesats for de vigtigste refinansieringstransaktioner med en forhøjelse på 2 point (Rettens dom af 10.10.2001, sag T-171/99, Corus UK mod Kommissionen, Sml. II, s. 2967, præmis 64, og af 17.3.2005, sag T-160/03, AFCon Management Consultants m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 981, præmis 130-132, samt dommen i sagen Idromacchine m.fl. mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 29, præmis 77-80). Som IPK har gjort gældende, er der tale om en fast forhøjelse, der finder anvendelse i ethvert tilfælde, uden at det konkret skal afgøres, om denne forhøjelse er berettiget eller ej i forhold til den monetære erosion i den pågældende periode i den medlemsstat, hvori kreditor er etableret.

37 I dommen i sagen Idromacchine m.fl. mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 29 (præmis 77-79), har Retten ganske vist for det første fastslået, at der skulle tages hensyn til den monetære erosion, der er afspejlet i den af Eurostat (Den Europæiske Unions Statistiske Kontor) konstaterede årlige

inflationssats for den pågældende periode i den medlemsstat, hvori de berørte selskaber er etableret. Retten har dog efterfølgende på ensartet vis anvendt en fast forhøjelse på 2 point for udligningsrenter og morarenter for så vidt angår udligningsrenter indtil datoen for afsigelsen af dommen, den 8. november 2011, og for så vidt angår morarenter efterfølgende. IPK har i øvrigt med rette anført, at den faste og ensartede forhøjelse på 2 point i den anden sag ikke afhang af den faktiske inflationssats i den pågældende periode i Italien, hvor Idromacchine var etableret, idet, som Kommissionen selv har anført i sine skriftlige indlæg, denne inflationssats ikke var højere end ECB's rentesats i årene 2010 og 2011. Hvis den af Kommissionen fremførte opfattelse, hvorefter satsen for udligningsrenter var afhængig af den faktiske inflationssats, var korrekt, burde Retten ikke have anvendt den faste forhøjelse på 2 point i den forudliggende periode, idet Idromacchine i løbet af den pågældende periode ved anvendelsen af den ikke forhøjede rentesats fra ECB havde fået en tilstrækkelig kompensation for den monetære erosion.

38 Retten har i øvrigt allerede fastslået – ganske vist i forbindelse med beregning af morarenter – at undladelsen af at betale sådanne renter kunne medføre en ugrundet berigelse for Unionen, som er i strid med EU-rettens almindelige retsgrundsætninger (jf. dommen i sagen Corus UK mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 36, præmis 55 og den deri nævnte retspraksis). Den faste forhøjelse af rentesatsen med 2 point er således opstået ud fra et ønske om at undgå en sådan ugrundet berigelse under alle de mulige omstændigheder.

39 I betragtning af det ovenstående konkluderes, at Kommissionen har begået en fejl ved at undlade at forhøje de udligningsrentesatser, der fandt anvendelse på de tre forskellige trancher af gælden nævnt ovenfor i præmis 3, og første led af IPK's anbringende bør tages til følge.

40 Inden for rammerne af anbringendets andet led har IPK gjort gældende, at Kommissionen burde have betalt morarenter fra afsigelsen af dommen af 15. april 2011, nævnt ovenfor i præmis 2, og burde have beregnet dem på grundlag af det samlede krav, forhøjet med udligningsrenterne indtil denne dato. Det er imidlertid ubestridt, at Kommissionen ikke har medregnet morarenter hverken før eller efter afsigelse af dommen, idet det er dens opfattelse, at den ikke er forpligtet til en sådan betaling i henhold til de relevante regler og retspraksis.

41 Det bemærkes i denne henseende, at det følger af fast retspraksis, at Kommissionen har en ubetinget forpligtelse til at betale morarenter, navnlig i tilfælde, hvor den pådrager Unionen et ansvar uden for kontraktforhold, for den periode, der følger afsigelsen af den dom, der konstaterer ansvaret (jf. i denne retning Domstolens dom af 27.1.2000, forenede sager C-104/89 og C-37/90, Mulder m.fl. mod Rådet og Kommissionen, Sml. I, s. 203, præmis 35, og dommen i sagen Idromacchine m.fl. mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 29, præmis 79 og den deri nævnte retspraksis), samt i tilfælde af tilbagesøgning af uberettiget udbetalte beløb som følge af en annullationsdom (dommen i sagen Corus UK mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 36, præmis 50 ff.). Ingen af de argumenter, som Kommissionen har fremført, kan fritage den fra denne principielle forpligtelse – som den selv har erkendt i den anfægtede afgørelse i den foreliggende sag som følge af dommen af 15. april 2011, nævnt ovenfor i præmis 2, der annuller beslutningen af 13. maj 2005 – til at tilbagebetale hovedbeløbet af den pågældende finansielle støtte til IPK. Derimod har Kommissionen under retsmødet, som svar på et mundtligt spørgsmål stillet af Retten, erkendt at skylde morarenter, som var skyldige efter afsigelsen af dommen af 15. april 2011, nævnt ovenfor i præmis 2, hvilket blev tilført retsbogen. Under disse omstændigheder må det konkluderes, at Kommissionen var forpligtet til at tilføje morarenter til det skyldige hovedbeløb, som erkendt i den anfægtede afgørelse, der i det foreliggende tilfælde ud fra en fælles forståelse mellem parterne på dette punkt påløber efter afsigelsen af dommen af 15. april 2011, nævnt ovenfor i præmis 2, og det uanset den omstændighed, at den nævnte afgørelse udgør det eneste retsgrundlag for det pågældende hovedkrav (jf. ovenfor, præmis 34).

42 IPK har i øvrigt med rette anført, at Kommissionen ligeledes var forpligtet til at beregne morarenter på grundlag af hovedkravet forhøjet med udligningsrenter, der var påløbet forinden. Selv om Rettens praksis i princippet ikke tillader kapitalisering, hverken af udligningsrenter, der påløber forud, eller af

morarenter, der påløber efter afsigelsen af en dom, der anerkender kravet, har Retten ikke desto mindre fastsat morarenter, der påløber indtil den fulde betaling på grundlag af hovedkravet, forhøjet med udligningsrenter påløbet forud (jf. i denne retning dommen i sagen Corus UK mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 36, præmis 64 og 65, og i sagen AFCon Management Consultants m.fl. mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 36, præmis 132 og 133). Denne tilgang sondrer således mellem udligningsrenter af forudgående karakter og morarenter af efterfølgende karakter. Sidstnævnte skal tage hensyn til det akkumulerede samlede økonomiske tab, inklusiv den monetære erosion.

43 Følgelig skal andet led af IPK's eneste anbringende tages til følge, for så vidt som Kommissionen ulovligt har undladt at betale morarenter forhøjet med 2 point, som skal beregnes på grundlag af hovedkravet inklusiv udligningsrenter påløbet forud, og i denne sag, ud fra en fælles forståelse mellem parterne på dette punkt, fra afsigelsen af dommen af 15. april 2011.

44 Henset til ovenstående betragtninger skal søgsmålet tages til følge, uden at det er nødvendigt at udtale sig om, hvorvidt Kommissionen har tilsidesat artikel 266 TEUF, og den anfægtede afgørelse bør annulleres, for så vidt som den begrænsede tilbagebetaling af renter til et beløb på 158 618,27 EUR.

Sagens omkostninger

45 Ifølge procesreglementets artikel 87, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Kommissionen har tabt sagen og bør derfor pålægges at betale sagens omkostninger i overensstemmelse med IPK's påstand herom.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RETTEN (Første Afdeling):

1) Kommissionens afgørelse af 14. oktober 2011 (ENTR/R1/HHO/lsa – entre.r.l(2011)1183091) annulleres, for så vidt som de renter, der skulle betales til IPK International – World Tourism Marketing Consultants GmbH, blev fastsat til 158 618,27 EUR.

2) Europa-Kommissionen betaler sagens omkostninger.

Azizi Soldevila Fragoso Frimodt Nielsen

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 10. april 2013.

Underskrifter